

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 10 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Meščanje!

Več kot deset let je uže, da gospodari kakor v naših državnih zastopih, takó tudi v občinskem odboru glavnega mesta naše ljube kranjske dežele, v Ljubljani, tista stranka, katere politika se kaže v zatiranju našega slovenskega narodnega bitja in v zanemarjanju vsega, kar je dobro za ljudstvo, a v podpiranju ónega, kar koristi tistej predrznej in v našem glavnem mestu neopravičenej nemškej agitaciji, katera se skriva pod frazo krivega liberalizma.

Neodvisni volilci III. razreda so kakor pravi možje na noge stopili, in združeni so v zadnjih letih ves ta volilni razred osvojili. Mi upamo za trdno, da bodo naši prijatelji tudi letos vse žile napeli, da slavno to obdržimo, kar smo pridobili, s tem, da zopet volimo vse tri naše kandidate.

Ali naša zmaga bode še le potem popolna, kadar tudi v II. in I. razredu s svojimi kandidati proderemo.

Zatorej pozivljamo tudi narodne volilce in k neodvisnej meščanski stranki pripadajoče meščane II. in I. razreda nujno, naj v polnem številu na volišče pridejo in po svojem prepričanju svoj glas oddajo za naše kandidate. Če vsi pridemo, in če se ne damo motiti tujim vplivom ali malostnim obzirom, moramo tudi v teh dveh volilnih razredih svoje protivnike premagati. Ali tudi potem, ako bi tudi še letos v teh dveh volilnih razredih ne zmagali, je vsacemu pravemu rodoljubu sveta dolžnost, da svoj glas oddá in s tem priča za svoje osvedočenje.

Naši kandidati so:

Za III. razred, ki voli 15. aprila:

Gospod **Janez N. Horak**, hišni posestnik.

„ **Josip Jurčič**, urednik.

„ **dr. Valentin Zarnik**, odvetnik.

Za II. razred, ki voli 16. aprila:

Gospod **Franjo Ravnikar**, deželni blagajnik.

„ **Luka Robič**, penzionirani davkarski višji nadzornik.

„ **dr. Josip Vošnjak**, zdravnik.

Za I. razred, ki voli 17. aprila:

Gospod **Andrej Dolinar**, trgovec in hišni posestnik.

„ **Josip Kušar**, trgovec in hišni posestnik.

„ **dr. Josip Poklukar**, hišni posestnik.

„ **Josip Strzelba**, trgovec in hišni posestnik.

Národni meščanski volilni odbor.

Listek.

Jezikoslovne reči.

Iz Slovenije. — M.

U bódemo pisali namestu v.

(Daj.)

Ozirati se nam je še na članek v „Novicah“: „Kaj smo? in česa hočemo?“ Izpovedati moramo, da smo obžalovali videti sicer ugledno ime g. Cigaleta pod takim člankom; pa je bilo tudi nepotrebno, je podenj podstavljati, kajti mi moremo oceniti njegove razloge, ne pa njegovega imena. Na ta članek se bomo toliko ozirali, kolikor menimo, da bi nas zadeval. Kar tedaj g. C. govori o slovenskem probujanju in da so rodoljubni možje delovali za svoj rod slovenski, je res, ker kaže zgodovina, da imámo likati jezik, izobrazovati ga, je prav; da se učimo še drugih slovanskih jezikov, hrvaščine in ruščine, je dobro; da čakajmo, „ako kdaj napoči usodno, pomembe polno v zgodovini trenutje“, je odpustljivo mladosti — ako pa g. C. pravi: Za

zda pa ne opuščajmo slovnice, kakor se je večina drži“, je to izrek, ki da strahovito mnogo pomišljati, je meč, razvitju naščine smrtne rane davajoč. Zakaj? Zato, ker ta izrek ima za podstavo popolnoma napčno načelo, da narodi se ravna po slovnici od učnjakov sestavljeni. Kakšna je ta „slovnica, kakor se je večina drži“? Slovnice se morajo vsi držati ali pa nobeden. Ako je slovnica iz naroda uzeta, se je tudi res vsi držé — pri tako osnovanih slovnicih se ne govori o večini ali manjšini — zakaj taka slovnica nič družega ne uči, nego to, ker in kakor narod veleva. Ako ima pa slovnica tako zgo dovino, kakor jo ima naša, i se ve da, potem je kar naravno, da morajo nastati večine in manjšine. Tak razpor pa vselej tam nastane, kjer slovnica silo dela narodu. Za uzgled naj navedem samo en primer. V slovnici stoji, da zamki: moj, tvoj, svoj imajo v genetivu mojega, tvojega, svojega. Prašam: kje po vesoljni Sloveniji je oni človek, ki tako govori? Nigder, ampak narod govori: mojga, tvojga, svojga. Vsi pisatelji 16. stoletja in vsi drugi za njimi

do 18. stoletja, ko smo jeli slovnice variti, so pisali povsod in vsegdar z jekleno doslednostjo mojga, a nigder in nikoli ne mojega. Ker se tedaj tako radi sklicujemo na narod, zakaj tako ne pišemo? zakaj pišemo tako, kakor narod slovenski ne govori. Ako je tedaj res, slovnica se ima ravnati po narodu, torej je v tem pripadu napčno pisati svojega, kakor slovnica uči, zato ker narod slovenski govori, namreč svojga. Nobena slovnica nema pravice napake, ki jih sama rodi, razkljavati kot pravila. Nečemo kazati na Hrvate in Srbe, ki tako govoré in pišejo, niti na Čehe itd., niti na „srenjski pašnik“, dvosložno besedo zahtevajoč — deblo je ma(-ga) a ne maje(-ga) — rečemo le toliko, da naša slovnica národni jezik kvári, in sam čort vedi, kdaj se je ta pregrešna oblika v slovensčino prikradla, če nam je néso „veljavni gramatiki“ naredili. Opomin, da „ne opuščajmo slovnice, kakor se je večina drži“, je popolnoma prikladen šolarjem, v 1. ali 2. razredu gimnazijskem sedečim, a ne možem, ki so razen Janežičeve slovnice videli še

Dežman — Slovenec!

Naš odpadnik ali renegat Dežman, podajač in opróda Nemcev, prostovoljni upreženec v vojni voz protivnikov svojega naroda — je poleg vsega še jedna svoje vrste prikazen. Ko namreč vsi drugi renegatje našega naroda nehté „Slovenci“ biti za nobeno ceno, temuč pravijo, da so le „Kranjci“ ali le „Štajerci“ ali pa se celo za Nemce izdajejo ker znajo nekoliko nemški govoriti, pravi Dežman, da je Slovenec in da ima čast Slovence zastopati.“ V tem oziru je tedaj Dežman prikazen prav svoje vrste, osamelec. Čujmo ga, kako je v zadnjem svojem govoru govoril.

„Gospod poslanec (Vurm) je še na dalje trdil, da se prebivalce na Kranjskem in sploh v jugoslovenskih deželah avstrijskih tako neznošno pritiska, da se more ta pritisk primerjati samo še s turškim gospodarstvom v Bosni, in da se želé Slovenci, samo da bi se znebili tega tlačenja, združiti s Hrvatsko. Gospoda moja, v imenu Slovencev, katere imam jaz (!!) čast tu zastopati, moram zoper tako izjavo določno protestirati. Gospod poslanec je v protivji (??) z izjavami jednega njegovih predgovornikov iz slovenskega Štajerja, ki je drugo željo Slovencev navel, in sicer to, da bi se zjedini v jedno svojo, novo celoto državne polovice. Mi Kranjci ne zavidamo Hrvatom, s katerimi živimo v prijateljskih razmerah, avtonomije, katero so si znali nasproti magjarskemu pohlepu po vrhovnem gospodstvu priboriti, ali mi znamo tudi svojo (!) avtonomijo (!) ceniti, in mi nečemo na noben način postati žrtva ogerske oziroma kroni Zvonimirovej, kakor to želi gospod poslanec iz Moravskega. Da bi se bil on učil zgodovine kranjske, bil bi videl, da so nekaj neki deli hrvatske granice pripadali Kranjske, tamošnje tvrdnjave so bile sezidane z denarjem notranjeavstrijskih dežela. Več pravnega uzroka je tedaj, da bi se neke dele krone Zvonimirove zahtevalo nazaj za Kranjsko.“

Na to, ali se na Kranjskem „pritiska“ na Slovence, in kakó se pritiska ne moremo z Dežmanom polemizirati, ker nam gospod državni pravdnik ne bi dovolil. Ravno tako ne bi mogli Dežmanovega sledečega stavka, s katerim je govor začel osvetljevati; dejal je namreč: „Gospod poslanec iz Holešova je v svojem govoru tako z živimi barvami naslikal trpljenja Slovanov v avstrijskih deželah,

kako drugo. Slovničar nobeden ne dela, slovničar se jemlje iz ust naroda, kajti narod nosi slovničar v svojih ustih, a ne jezikobrodci v svojih „scriptih“.

Gospod C. pravi: „Vse slovansko blago nam je na izbor, samo slovniška pravila ne“. Dobro. Poslušajmo se „vsega slovanskega blaga“, „samo slovniških pravilne“, ako néso uzeta iz naroda. Vuk je šel mej narod, poslušal slepce ob potih, potem je sestavil slovničar. Če bomo narod poslušali, imeli bomo taka pravila, da se jih bo vsagdo držal, ne pa le večina, in kdor se jih držal ne bode poslan bode na šolsko klop.

„Tisto približevanje, kakršno morebiti ima na umu g. M., da bi polagoma popustili zdaj eno, zdaj drugo posebnost, ki nas loči od Hrvatov, zdaj v mesto „u“, zdaj dvojino itd., zdi se mi še najmanj priporočila vredno“.

(Dalje prih.)

da ako bi bile stvari v istini take, kakor se jih je opisavalo, bi se smelo misliti po vsej pravici, da Avstrija nij več evropska kulturna država, nego da smo v katerej azijske deželi. —“

O tem torej nij mogoče polemizirati, te stavke Dežmanovega govora torej brez komentara dajemo bralcem v premišljevanje, naj sodijo sami.

Odbijati pa moramo Dežmanovo nesramnost, da „ima on čast zastopati Slovence“. Kjer on posedla, tam ne sélajo Slovenci ni Slovani, temuč nemški jezik se govori, za Nemčijo se tam simpatizira, o Slovanih se grdo govori in psuje v njegovih krogih. Le vzemimo v dokaz, kar zadnji list Dežmanovega glasila „L. T.“ v roke. Tu najdemo uže psovanje na Slovence na prvi strani v članku „zur nationalitätenfrage“. Dežmanovo dete „Tagbl.“ potrjuje in adoptira nazore necega „urgermana“ graškega docenta Gumploviča „da ima prava, nespačena germanizacija („eine wirkliche, echte germanization beseelt vom wahrhaft deutschen geiste) velike vspehe pokazati in jih bode še v prihodnosti imela“. Dalje „Tagbl.“ pravi, da smo Slovanje „duševno nižji“ kod Nemci (geistig tiefer stehende nationalität) itd. — Razen tega je znano, da „Tagbl.“ celo leto govori le o nemški stranki na Kranjskem, a o slovenski stranki in o Slovanih kot o nečem sovražnem.

Nij-li potlej od Dežmana več kot nesramno, če gre na Dunaj lagát, da Slovence zastopa, a v Ljubljani on sam pomaga nemški in na Slovence psujoči „Tagblatt“ redigirati, in je v kazini pri konstitucionalnem društvu navzoč, ko se v imenu stranke, ki je njega kandidirala, celo zahvala votira istemu „L. Tagbl.“ za njegovo pisanje, kakor se je letos zgodilo.

Iz rečenega pa tudi izvira, da nema Dežman nobenega mandata o simpatijah ali nesimpatijah Slovencev do Hrvatov ali drugih Slovanov govoriti. Čut naroda mu je zdaj uže tuj, odkar se je od naroda ločil, pozabivši peti staro „slavo Slavjanom“ in uskočivši v oni tabor, kjer se na Slovana le psuje kot na „nižje stoječe“ bitje in kjer se le nemčizen hvali in povzdiguje.

Kako naj isterski in drugi Slovenci praznujejo 24. aprila cesarjevo slavnost.

Iz Materije v Istri 6. apr. [Izv. dop.]

Pazljiv čitalec slovenskih novin je gotovo uže z veseljem zapazil, da tudi v „tužnej“ Istri narodno probujenje v novejšem času nekoliko živahnejše postaje, in če se tudi to še le v prvotnej fazi nahaja, vendar nahaja se, je, in to nam uže spričujejo bolj pogosti dopisi v slovenskih časnikih, katerih pač ne moremo več „bele vrane“ zvati. In kaj je Istra Slovcu? — To kar zapadniku Sibirija Dežela, koja je v vsakem obziru sto in sto let za drugimi slovenskimi pokrajinami zaostala, kraj, v katerem biva ljudstvo, ki se še svoje narodnosti ne zaveda itd. Da je to res, spričuje nam dovolj epiteton „tužna“, kojega je naš narod Istri pridejal. Pa kakor je dan denes uže celemu svetu znano, da Sibirija nij baš tako strašilo, kot si jo „kulturni“ zapadnik predočuje, tako tudi Istra ne bode ravno tako „tužna“, kot si jo misli oni, ki jo le po imenu pozna.

Nijsem si vzel naloge, to dokazovati,

ampak hotel sem to mimogrede konstatirati, ker je, — kakor znano — pred nekaj dnevi starikava „Presse“ s takim veseljem mej svet zatrobila, da Slovenstvo propada. O sancta simplicitas! Ako bi oficijozna starka vsaj površno poznala razmere narodov, ki živé pod državo, koje glasilo je baie ona — in to bi ne bilo nič čez njeno dolžnost — onda bi se gotovo sramovala svetu dati o sebi tak eklatanten „testimonium paupertatis“.

Rekel sem, da dopisi iz Istre v slovenskih novinah nijso več tako redki, ali vendar nekaj se je gotovo marsikomu čudno zdelo, namreč, da se ti dopisi kakor nalašč ogibljejo predmeta, ki uže nekaj časa nas Primorce kot sploh vse Slovence vznemirja, predmeta, ki še celo zunaj mej naše države zanimanje vzbuja, — mislim demonstracije italijanisimov. No, kdor pozna značaj našega ljudstva, kdor vé, kako v velikej, da, še prevelikej meri je on sicer lepá lastnost potrpežljivost v Slovcu uosobljena, ta mi bode verjel, če mu rečem, da je naše ljudstvo vsa ta rogoviljenja privandranih italijanskih fantastov prav hladnokrvno sprejemalo; njemu — pošteno kakor je — bilo je vse to le otročarija. A politika poštenosti ne pozna, v političnem življenju je mehka poštenost večkrat škodljiva in potrpežljivost in molčečnost imati navadno slabe posledke. Dolžnost naših zavednih narodnjakov je tedaj skrbeti, da se naš narod politične potrpežljivosti znebi, da postane bolj glasen, da javno reče, kar mu nij prav, da terja, kar mu gre. In jaz mislim, da se za to leta in leta ne bode več ponudila tako lepa prilika, kot bode 24. t. m. — svatbena petindvajsetletnica našega presvitlega cesarja.

Ta praznik obhajal se bode slovesno v celem našem cesarstvu ali gotovo, da ne bode za noben avstrijski narod, za nobeno provincijo večje važnosti, kot za nas isterske Slovence. Mi moramo ta dan ponoviti našo staro slovansko zvestobo do presvitle habsburške hiše, katerej smo zvesti ostali tudi takrat, ko so se jej drugi narodi izneverili; mi moramo javno dokazati, da ne škilimo ven čez avstrijske meje, da iščemo svojo narodno srečo le v Avstriji, pravičnej nam Avstriji, mi moramo ta dan javno protestirati zoper vsa rogoviljenja in demonstracije privandranih fanatičnih italijanskih in drugih inorodnih naseljencev, tem ljudem povedati, da Istra je zemlja naša, zemlja slovanska, avstrijska in nikdar italijanska; mi moramo ta dan pa tudi pred celim svetom javno izreči, da smo in ostajemo Slovani, ter od visoke vlade terjati, da nas ne-le ne pomaga poitalijančevati, temuč, da nam dá vsaj take pravice in dobrote, kot jih izdajalski Lahoni uže imajo, in da nas s pametnim podpiranjem v avstrijskem patrijotizmu bolj in bolj utrdi.

Od prostega ljudstva terjati, da bi samo od sebe kaj tacega učinilo, bilo bi malo modro. To je naloga zavednih narodnjakov: duhovnikov, učiteljev, posestnikov, trgovcev itd. Oni morajo prvi korak narediti, oni morajo stvar sprožiti. Saj zato nij baš treba Bog vé kako dražih priprav. O ne! To se da narediti brez vsacega troška. Ljudstvo naj se ob določenem času snide, n. pr. k sv. opravilu, ali zvečer na določenem kraju, in kak narodnjak naj jim govori primeren, priprost govor, v kojem jim razloži pomen praznika, ob kratkem sporoči demonstracije italijanisimov, njihove zahteve,

Žalostno stanje italijanskega kmeta itd. Na ta način dal bi se v vsakej županiji, fari, kaplaniji, da še celo v vsakej vasi improvizirati majhen tabor. Taki tabori bi narodno probujenje jako pospešili, in več koristili nego druge veselice. Razume se, da zadnje k udeležbi prvih mnogo pripomorejo, one so neka vaja za priprosto ljudstvo, dajo prvim lepšo in popolnejšo obliko. Kjer tedaj materialne moči dovolé, tam naj se veselice nikar ne opusté.

Naša županija gre v tem obziru z lepim izgledom naprej. Gotovi smemo biti, da bo slovesnost po naših razmerah in močéh sijajno izpadla. Pa, kakor čujemo, tudi sosednji slovenski županiji, podgrajska in jelšanska, ne hoté zaostati. Tako tedaj nas Slovencev v Volovskem okraji nij treba spodbujati. Posebno priznanja vredno je, da se velika pozornost obrača na kresove — te ostanke starih slovanskih običajev. Tako n. pr. bode v naši županiji vsaka vas — in teh je 27 — na predvečer svoj kres zažgala, na našem Slavniku pa, od koder se vidi po celej Istri, da še celo čez morje v blaženo Italijo, bode naš veselični odbor glavni velikansk kres prekrbel, tako da bodo naši „irredentariji“ in njih poželjivi bratje onstran Adrije videli, da v znožju mogočnega Slavnika prebiva narod Italiji sovražen, narod slovanski, ki baš zdaj v tem kresu upepeljuje njihov „Monte Tajano“, v kojega bi radi naš pošten Slavnik prekrstili.

Ta dan gg. „irredentariji“ poslužite se k nam v Istro, vzemite tudi seboj vašega klasičnega autologa Fambrija, da se vsi skupaj prepričate, ka je uže davno „pomladanski zrak raztopil sneg po vaših alpah,“ a da vaši „fratelli Istriani“ — ne istersko ljudstvo — nijso še in tudi nikoli ne bodo oproščeni „njihovih verig.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. aprila.

Denes imajo ustavoverni **nemški** deželni in državni poslanci na Češkem v Pragi shod, na katerem bodo precej postavili centralni odbor za urejevanje in vodstvo prihodnjih državnih volitev.

V **češkej** kmetijski družbi so se zopet letos slišali glasi zoper pasivno politiko, češ, da poljedeljskim in materialnim interesom češke dežele škodi. Tožilo se je tudi o malomarnosti kmetkega prebivalstva do te družbe.

Vnanje države.

Iz **Trnovega** poroča „Pol. Corr.“, da bodo Rusi začeli 3. maja iz Bolgarije svojo vojsko jemati. Knez Dondukov je to baje naznanil bolgarskim veljakom, pa pristavil obljubo, da bode Rusija vse storila, da druge evropske vlasti pregovori za zjedinjenje Bolgarije z Rumelijo.

Zaradi mešane okupacije vzhodnje **Rumelije** poročajo iz Carigrada, da je porta v to okupacijo privolila, a s tem pogojem, da bode imel upravo dežele v rokah od turške vlade voljeni guverner, katerega bode pa evropska komisija nadzorovala. Porta je nadalje oficijalno protestirala zoper sklep bolgarskega narodnega zbranja, vsled katerega si je to prisvojilo pravico meje prenařajati in vsled katerega se proglašuje podedovalnost bolgar-ke krone.

Iz **Carigrada** se poroča: Nekoliko ulem je ščuvalo ljudstvo, naj pri sultanu peticijonira za to, da se skoraj turški parlament skliče, pa da se kristjanski oficirji vsi iz vojske odpusté. Bili so zaprti ti uleme in z njimi tudi več soft.

Iz Kairo se poroča preko Londona 8.

t. m., da je **egiptovski** khedive ali podkralj predložil generalnim konzulom načrt preustrojitve financ in deial, da je uspeh odvisen samo od tega, da se evropski ministri odstrané. Zato je dal Tewfik svojo ostavko, a Wilsonu in Beignièresu je khedive sam odvezl ministerske portfelje. Novo ministerstvo je sestavljeno samo iz egiptovskih domačinov, in mu je predsednik Scherif. — Vsled tega je bil v Londonu kabinetni svét, da so se po svetovali, kaj je storiti. „Morning Post“ svetuje, naj se Angleška ne vtika direktno v stvar, ampak priporoča, naj se sultanu svetuje, da bode khediva odstavil.

Iz Carigrada se 7. t. m. javlja v „Times“, da je turška vlada sklenila **Grškej** nove predloge ponuditi, da se bode mejno vprašanje rešilo. Porta bode svetovala sultanu, naj se Grkom odstopi Artta, Larisa, Volo in Agrafa.

Iz **Afganistana** se poroča: Angleška kolona generala Gougha je bila od 5000 afganskih Rhagisanisov prijeta, ki so bili pa odbiti. Angleži trdijo, da so imeli oni le mrtve 3 oficirje in 3 mrtve vojake pa 3 oficirje in 28 vojakov ranjenih, njih sovragi pa 400.

Angleške razmere s kraljem **Birman-skim** so zmirom slabše. Angleži vse storé, da bi se ognili vojske, ali kralj v Indiji nič ne upa in se vedno bolj sovražnega kaže.

Na **Francoskem** so imeli 6. aprila zopet 21 povolitev. Volenih je bilo trinajst republikancev in jeden legitimist. A sedem povolitev se bode še ožje vršilo. Torej da so protirepublikanske stranke popolnem upliv izgubile, to je zopet vidno.

Rimski **papež** je izdal na kardinalnega vikarja pismo, v katerem obžaluje, da osnovali v Rimu protestantovske šole, ker se te šole v inostranskim denariem vzdržujejo in pomnožujejo in ubožno mladino na-se vlečejo. Zato papež pozivlje rimske katoliške kroge naj delajo za svoje katoliške šole.

Dopisi.

Z Notranjskega 7. aprila [Izv. dopis.] Tako „kunštnih“ in visoko učenih in tako srečnih ljudij kot so naši „zweigvereinerji“, pač nij kmalu. Ko so nekda Izraelci, siti vednega potovanja po puščavi, godrnjali zoper Boga in Mojzesa, poslal jim je Bog za kazen strupene kače. Ko se je potem skesanih Izraelcev Bog usmilil, rekel je Mojzesu: Naredi bronasto kačo, postavi jo na kol, in kdorkoli bo pičen in jo bo pogledal, bode živ! In res je bilo tako. Človek bi si ne mislil, da bi enaki čudeži tudi v sedanjem času mogoči bili, a vendar so. Našim „zweigvereinerjem“, kateri so enkrat ponavljavno šolo na na kol obesili, ter šli v Senožče „raco“ obirat (a faktično, bila je vendar „kokoš“) treba je le „bronasto kačo“, njih koran „Laib. Schulzeitung“ od 25. marca pogledati — in rešeni so bolezni, kojé se pravi „zanemarjenje ponavljavne šole“.

Omenjeni koran piše: „Misslungene Streiche. Wir erhalten aus Innerkrain eine Korrespondenz, die sich gegen die Berichte zweier slovenischer Bätter wendet, welche weissmachen trachteten, dass jene Lehrer, welche an der Versammlung zu Senoschetsch theilnahmen, die Wiederholungsschule vernachlässigt hätten. Der Korrespondent führt dem gegenüber aus, dass die Wiederholungsschule an vielen Orten nicht an Donnerstagen gehalten werde und es auch nirgends geschrieben stehe, dass sie an Donnerstagen gehalten werden solle. Die übrigen Wiederlegungen und Beleuchtungen der zahlreichen Lügen eines genugsam berichtigten Blattes übergehen wird, da wir es wahrlich unter unserer Würde finden, mit einem Organe zu polemisieren dessen Redakteur einmal sagte: „Vsi učitelji nijso fige vredni.“ (Opomba uredništva „Slov. Naroda“:

To je laž, če se tiče nas. Ali taci prostih lažij smo od urednika „Schulzeitung“-e vajeni. V necem odgovoru na naš članek, ki je učiteljskega šnicla osvetil po zaslugi, trdil je urednik „L. Sch.“, da mu je jeden tukajšnjih doktorjev takó in takó izjavil se o uredniku „Sl. N.“ Nam so vsi narodni doktorji v Ljubljani sami izrekli, da z Zimo niti nobeden govoril nij: torej on se je oni izrek kar na čistem zmisli in zlagal, in laž natisniti dal, kakor daje tukaj drugo laž natisniti. To ga dovolj karakterizira.) Und so ein Organ will noch behaupten, dass es nicht unter die Lehrerfeinde gehöre? „Wir können die Pharisäer!“ (Wie der schelm ist, so denkt er von anderen. Ur.)

Da, istinito, auch wir kennen die Pharisäer! Taki so kot so bili njih pradedje, z belcehubom hočeio hudiče izganjati, laž z lažjo v resnico spremeniti, ti visoko učeni kemikarij. —

Predno se je predrznil ta „Korrespondent aus Innerkrain“ v svojem koranu dopisnike slovenskih časnikov na laž staviti, ter svoj „tumasto-kisli quintessenc“ gegen alle krankheiten des zwergvereines svetu ponujati, pomislil naj bi bil poprei, da je ta koran sam poročal, da bila je „zweigvereinova“ seja samo zavoljo tega popoludne, ker je bilo dopoludne nonavljavnej šoli posvečeno. (Menda po poti v Senožče, ali kie.)

Da, prav ima „tuma-korrespondent,“ ki pravi, da nij nikier zapisano, da morala bi se nonavljavna šola v četrtek držati, a zapisano pa je, da se mora v vsakdanjej šoli na razdeljenih enorazrednicah 29. na nerazdeljenih pa 26 ur na teden podučevati, in ker je za vsakdanje učenice četrtek prost dan, pride na ostalih pet dni na vsak dopoludan 3—3½ na popoludan pa 2—2½ ure podučevanja; zatorej v teh šolskih dneh nij mogoče ponavljavne šole imeti, kaiti zapisano je zonet:

§ 6. Ponavljavni poduk se daje trikrat v tednu, vselej naimanj po dve uri, in sicer dvakrat za dečke in enkrat na za deklice posebej. krščanski nauk se v te ure ne ušteva.

Za ponavljavno šolo ne ostaja drugzega nego četrtek, in le ako učitelja nedeljsko orglanje ne zadržuje, more v nedeljo dve uri podučevati, da je potem vsaj v četrtek popoludne prost.

Koranov urednik bi pa na vsak način moral nekoliko več razuma imeti o šolskih postavah, da bi takih korespondenc v „štrokovnjašk“ list ne tlačil. Takó, sedaj je črno, kar smo hoteli belo storiti in „wir kennen die Pharisäer“!

Zdaj pa pojdi, du mohr, wasche dich weiss wenn's kannst, und b trachte die „misslungenen Streiche“ in deinem Reiche!

Domače stvari.

— (Volitve za ljubljanski mestni zbor.) Župan g. Laschan letos nij pustil narodnim mestnim odbornikom prepisati imenika volilcev (kakor druga leta), torej je agitacija za našo stranko tem težja. Zatorej zopet opominjamo vse prijatelje slovenske narodne stvari, da mej volilci svojega znanstva ne zamudé potrebne agitacije. Brez dela in žive besede se ne smemo nikjer zanašati, da gotovo zmagamo.

— (Ljubljanski strelci) se hoté pod vodstvom dr. Stökla udeležiti (osem jih) velikega slavnostnega spreveda, ki se bode po Dunaji vršil 24. aprila na godovanje cesarjeve srebrne poroke.

— (Semenj) je bil predvčeranjem v Ljubljani dobro obiskan, vendar živine je bilo malo prignane. Konje so slabo prodajali. Tudi druge kupčije nij bilo.

— (V hlevu zaprta.) Z Gorenjskega se nam piše: Dne 20. marca t. l. je vrh stražmester žandarmerijske postaje v B. edu, Ignac Fabijanič, resil 40 let staro Marjeto Videc iz Réčice, katero je njen lastni brat Tomaž Videc skozi leto dnij v hlevu imel zaprto, in je bila sirota primorana ves ta čas na gnjilej slami preležati, in o slabem kruhu in vodi preživiti se. Ko je gosp. Fabijanič pogrešil imenovano žensko, in povpraševal domá pri ljudéh po njej, in ko mu nijso mogli naznaniti, kje da je, prijel je ženo njene brata s silo, in ona mu jo je potem pokazala. Brata je naznanil uže c. k. okrajnej sodnji v Radovljici.

— (Porotniki v Ljubljani.) Za porotno zasedanje ki se tu prične 5. maja so izžrebani sledeči gospodje porotniki: Anton Avbel, hišni posestnik iz Ljubljane; France Bergant, hišni posestnik iz Ljubljane; Pavel Veseljak, notar iz Postojne; Janez Dolhar, gostilničar iz Ljubljane; Karel Dolenec, krčmar iz Vipave; Franc Fischer, krčmar iz Kamnika; Avgust Gaspari, trgovec iz Rakeka; Tomaž Javornik, usnjar s Hrba; M. Jenčič, trgovec iz Mengša; M. Kastner, trgovec iz Ljubljane; Fridr. Knuth iz Šmártina pri Litiji; Edvard Kobler, trgovec iz Litije; Anton Kovšca, posestnik iz zgornje Planine; Alojz Krenner, posestnik iz Loke; Josip Kušar, trgovec iz Ljubljane; Anton Kvas, krčmar iz spodnje Šiške; Janez Levičnik, krčmar iz Kamnika; Lovrenc Lončar, krčmar od sv. Ane; Janez Marolt, posestnik od sv. Martina pri Savi; Franc Oranič, posestnik iz Križa pri Kranji; Jos. Polak, usnjar v Kamniku; Venceslav Rab, krčmar v spodnji Šiški; Franc Rajakovič, uradnik v hranilnici; Josip Regali, hišni posestnik iz Ljubljane; Janez Rihar, lesni trgovec iz Cirkovske vasi; Janez Sever, posestnik iz Vižmarij; Janez Slapničar, posestnik iz Sela; Anton Žnidaršič, mlinar iz Bistrice; Franc Sovan ml., trgovec iz Ljubljane; Jakob Schöber, trgovec iz Ljubljane; Karel Tekavčič, vodja prisilne delavnice iz Ljubljane; Tomaž Tollazzi, trgovec iz Čevic; J. Turk, hišni posestnik iz Ljubljane; J. Urbančič, posestnik v Turnu pod Mirno; J. Zelen, posestnik iz Senožetega; Josip Zenari, vodja eskomptne banke iz Ljubljane. — Namestniki porotnikov pa so: Vinko Čamernik, kamenosek; Anton Hočevan, starinar; Nik. Hofman, nožar; Edvard Hohn, bukvozev; Matija Horvat, črevljar; Anton Krejči, krznar; Franc Zelenec, ključavničar; Janez Žitnik, črevljar in Janez Tomec, hišni posestnik, — vsi ti iz Ljubljane.

Razne vesti.

* (Ponarejenisrebrnigoldinarji.) Komaj je začelo srebro nekoliko krožiti, uže so se našli ponarejevalci. Na Dunaji so našli goldinarske tolarčke prav dobro narejene iz stekla (ali glázevine) ki je močno posrebrreno. Na ploščo vržen se tak tolarček razpoči.

* (V Peterburgu) se bode početkom družega šolskega leta preustrojila tamošnja medicinska kirurškična akademija v popolnem vojaško medicinsko. Džaki katerih število ne bo smelo 500 presegati, smatrajo se potem kot v državnej službi služuči, ter bodo dobivali vsi štipendije, a se bodo morali obvezati.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

da bodo za vsako šolsko leto služili potem 1½ leto v armadi. Učni tečaj bode trajal namesto pet let, kakor doslej, samo tri leta in obsejal le óne znanosti, ki so se dozdej v treh zadnjih razredih predavale. V akademijo morejo ustopiti dijaki prvih dveh kurzov z zdravniških in natoroznanskih fakultet, ki so tudi dotično skušnjo dostali. Pri vstopu bodo dijaki morali ukazano prisego priseči.

* (Vrelci) v čeških Toplicah zdaj iz zemlje se v večjej množini izvirajo nego preje, predno da se je óna velika nesreča prigodila v Dubcevem, ki je pretila tudi Topličanom najboljše dohodke odrezati. Vrelci imajo vse one zdravilne lastnosti, kakor preje in se bode prihodnja sesóna v Toplicah pričela z mesecem majem.

* (Visoka starost.) Kakor „Narodni Glasnik“ poroča, umrl je te dni v Liki v vojne krajini pravoslavni pop Jovan Momčilović 125 let star. Pisanje mu je bila neznana umetnost, čitati je pa znal samo tiskano cirilsko liturgijo.

* (Razbojniki) so prav blizu Črnovice na cesti 3. aprila pet ljudij pobili in osem ranili, in oropali več ljudij ob belem dnevi. Sodi se, da so zlikovci bili prišli čez mejo iz Rumunije.

* (Drug Salomo.) Jako bistroumno razsodbo je izrekel nedavno neki ameriški jurist, sodnik Kent. Neki tat je okradel iz šatora kjer je več ljudij spalo, razne dragocenosti. Ker je bil namreč šator od gumija, ga je z nožem prerezal, skozi luknjo utaknil glavo, desno roko in desno ramo, in v tacem položaji izvršil tatvino. Zagovornik dolgotrpnikov je sicer trdil, da se tatvina tu nij mogla zgoditi, ker je v gumi-platno urezana luknja tako majhena, da notri se splaziti ne more noben človek skozi njo. Ali sodnik je bil prepričan, da se je bil tat pregrešil, zato je njega glavo, desno roko in ramo obsodil na 2 leti ječe, in dejal tatu, da z ostalim truplom naj naredi, kar sam hoče.

Dunajska borza 9. aprila.

(izvirno telegrafski poročilo.)

Enotni dr. dolg v bankovcih . . .	65	gl.	25	kr.
Enotni dr. dolg v srebru . . .	65		60	
Zlata renta . . .	77		50	
1860 dr. posojilo . . .	118		30	
Akcije narodne banke . . .	810		—	
Kreditne akcije . . .	246		25	
London . . .	117		15	
Srebro . . .	—		33	
Napol. . .	9		33	
C. kr. cekini . . .	5		54	
Državne marke . . .	57		60	

Oznaniło.

Somenj v Borovnici bi imel biti letos na velikonočni vtorek; zatorej baš na isti dan, kakor na bližnji Vrhniki.

Da se to izpremeni, določujem za tukajšnji somenj dan 23. aprila t. l.

Županstvo v Borovnici,

dné 7. aprila 1879.

(139—1)

Josip Telban, župan.

Hiša s kovačnico

v Št. Vidu nad Ljubljano h. šte. 62, je na prodaj. Pogoji se izvedó pri Žibertu v Zgornji Šiški.

(116—3)

Evropa: Šupan iz Reke. — Hišek iz Trsta. — Lencner iz Trsta. — Ansee iz Kriškega. — Schwarz iz Dunaja. — Oberman iz Kočevja. — Pri Matiču: Kohn iz Dunaja. — Dimitz iz Grada. — Hirsch iz Dunaja. — Pri bavarskem dvoru: Trioni iz Padove. — Kavčič iz Broda.

Tuščel.

9. aprila:

Neka tržaška izvozno-trgovinska hiša išče zvez s solidnimi

velicimi žagami.

Pogoditi se želi za vse

smerekove dilje in bukove tavelete,

kolikor se jih naredi leto dni.

Blagó se bode vselej takoj plačalo, kadar se prevzame.

Ponudbe sprejema gospod

(122—3)

Peter Grasselli v Ljubljani.

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je

prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštnim naročilom pri A. Hartmannu v Ljubljani, v Luka Tavčarjevi hiši.

(108—4)

Za velikonočna darila

priporoča

(125—5)

Rudolf Kirbischn,

konditor na kongresnem trgu v Ljubljani,

velikonočne pirhe

od traganta, kandisa, slame in svile.

Vsak dan frišne pince, potvice in „hašes-pastete“.

Elegantna

spomladanska obleka

18 gold.

Praktična

spomladanska zgornja suknja

10 gold.

Trdne

spomladanske hlače

5 gold.

in v primerji najfinejše obleke za gospode in dečke; po najnižjej ceni obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje

za gospode in gospe.

priporoča

M. Neumann,

krojaški mojster,

v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11, v Lukmanovej hiši.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno izvrše in nepristojno brez ugovora nazaj vzame.

(115—5)

WASSERDICHTER
ZELTSTOPPER
REGENMÄNTEL
DECKTÜCHER
empfehl
die
Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage
M. J. ELSINGER & SÖHNE WIEN.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(19—213)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.